

Głos w dyskusji nt finansowania profilaktyki

Jacek Pyżalski

Pytania (odpowiedzi w prezentacji w poszczególnych obszarach problemowych)

- 1. Jak ocenić skalę potrzeb finansowych profilaktyki szkolnej?
  2. Jakie nakłady na profilaktykę szkolną są potrzebne obecnie i w najbliższej przyszłości aby zapewnić jej skuteczność?
  3. Jakie cele i zadania profilaktyki szkolnej powinny być finansowane z jakich źródeł?
  4. Jakie powinny być mechanizmy ekonomiczne i prawne skutecznej dystrybucji środków na profilaktykę?
  5. Jakie rozwiązania administracyjne i organizacyjne należy wprowadzić / sprecyzować / zmodyfikować w celu zapewnienia wzrostu skuteczności profilaktyki szkolnej?
  6. Jakie są przykłady dobrych praktyk w innych krajach w zakresie zarządzania i finansowania profilaktyki?

Najistotniejsze problemy

- Racjonalizacja wydatków (środki nie są nieograniczone)
- Analizy finansowe, w szczególności koszt-efekt
- Brak realizacji wielu działań oraz liczenia kosztów
- Finansowanie działań, co do których nie ma dowodów efektywności
- Brak jednoznacznych źródeł finansowania dla pewnych obszarów, np. palenie tytoniu, e-palenie
- Dylemat cena-jakość i praktyczne sposoby jego rozwiązania

Por. A. Wojtczak, Zdrowie publiczne wyzwaniem dla systemów zdrowia XXI wieku, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009

Skala potrzeb finansowych

- Poziom szkoły
- Programy lokalne/wojewódzkie
- Rządowe/pozarządowe
- Nie zawsze jest możliwość przeliczenia kosztów na szkołę/ucznia

Racjonalizacja już alokowanych środków

- Konkursy z właściwymi kryteriami i procedurami (poziom lokalny!)
- Programy rekomendowane
- Obowiązek ewaluacji działań (zarówno procesu, jak i efektów realizowanych programów)
- Prymat jakości – często tańsze nie znaczy lepsze
- Racjonalizacja wydatków – np. w obszarze kształcenia profesjonalistów (subwencja oświatowa)

Elementy dobrych praktyk

- Porównywanie efektywności różnych typów interwencji profilaktycznych (metaanaliza) przy przyjęciu wspólnych wskaźników
- Zastosowanie grup kontrolnych przy ewaluacji
- Obliczanie kosztów jednostkowych efektywnego oddziaływania profilaktycznego

Dobre praktyki w zakresie finansowania/liczenia kosztów

- Programy przeciwdziałania niewłaściwemu odżywianiu/promowania zdrowego odżywiania w USA

Piśmiennictwo

Sallis JF, McKenzie TL, Conway TL, et al. Environmental interventions for eating and physical activity: a randomized controlled trial in middle schools. *Am J Prev Med.* 2003;24:209–217. [PubMed] Chomitz VR, McGowan RJ, Wendel JM, et al. Healthy Living Cambridge Kids: a community-based participatory effort to promote healthy weight and fitness. *Obesity (Silver Spring)* 2010;18(Suppl 1):S45–S53. [PubMed]

Harris KC, Kuramoto LK, Schulzer M, Retallack JE. Effect of school-based physical activity interventions on body mass index in children: a meta-analysis. *CMAJ.* 2009;180:719–726. [PMC free article] [PubMed]

Cai L, Wu Y, Wilson RF, Segal JB, Kim MT, Wang Y. Effect of childhood obesity prevention programs on blood pressure: a systematic review and meta-analysis. *Circulation.* 2014;129:1832–1839.